

SATA- VUOTIAAN SUOMEN PARAS LAHJA?

Suomi 100 vuotta vuonna 2017.

HELSINGIN SANOMISSA oli 26.04.08 sivun artikkeli, jossa käsiteltiin 100 vuotta vuonna 2017 täyttävälle Suomelle annettavaa lahjaa. Hetki on arvokas, sillä 100 vuotta itsenäisyyttä pienelle, suurvallan vieressä olevalle maalle on pitkä aika.

Artikkelissa esitetään näkyvimpinä vaihtoehtoina Töölönlahden Keskuskirjaston ja Historiallisen museon rakentamista. Molemmat hankkeet ovat hienoita ja kannatettavia hankkeita. Hankkeiden pääpaino liittyy menneeseen aikaan. Kirjaston osalta osa hanketta koskisi tulevaisuuteenkin tähtävää toimintaa.

Eikö lahjan tulisi olla sellainen, josta on konkreettista kiinnostusta ja hyötyä koko kansalle ja tuleville sukupolville? Ehkä paras lahja saataisiin sellaisesta yhdistelmästä, jossa yhdistyvät Suomen historia ja tulevaisuus voimakkaalla tavalla.

Ei välttämättä ole järkevää panostaa varoja "muumionpalvontaan". Niin kuitenkin helposti tapahtuu, jos hanke painottuu Suomen historiaan. Kerrataan itsenäistymistä, käytyjä sotia ja sodanjälkeistä jälleenrakentamista ja edetään siivosti aina nykyhetkeen saakka.

Professori Matti Klinge haluaisi aloittaa Suomen historian vuodesta 1809, koska hän katsoo tämän vuoden merkittävämmäksi kuin itsenäistymisen: "Itse asiassa vuonna 1917 muutokset olivat paljon vähäisempiä kuin vuonna 1809".

Tästä voitaneen olla eri mieltä. Miksi meidän yhä pitäisi painottaa Suomea Venäjän alamaisena? Onko tarpeen, että vuosikymmen toisensa jälkeen suomalaisia opetetaan herranpelkoon kertaamalla, miten Venäjä oli hyvä ja antoi Suomelle itsemääräämisoikeuden tsaarin alamaisena ruhtinaskuntana ja sitten itsenäisyyden Leninin hyvästä tahdosta?

Mikä on valtakunnalle kaikkein tärkein, suurin ja merkittävin asia, kaikkein suurin muutos? Se on itsenäisyyden saaminen. Se ei ole tsaarin alamaisuus, ei minkään muunkaan vieraan vallan alamaisuus. Suomen merkittävin tapahtuma ja muutos oli itsenäisyyden saavuttaminen. Siitä alkoi uusi ajanlasku ja syntyi Suomi oikeussubjektina. Meillä on paljon syytä juhliä sitä päivää.

Suomessa, kuten monissa muissakin maissa, on tapana ottaa historia tarkastelun kohteeksi ja siinä kaikki. Tutkijan otteella katsotaan, mitä tapahtui ja asia on sillä hyvä. Historian tehtävänä on olla pohjana tulevaisuudelle. Pääpaino pitää panna sille kysymykselle, miten me tältä pohjalta kykenemme ponnistamaan seuraavat sata vuotta kilpailukykyisesti itsenäisenä valtiona.

On valitettava tosiasia, että erityisesti poliittinen johtomme edelleen vaikenee monista tärkeistä asioista, niitä ei käsitellä oikeilla nimillä ja vaikeimmiksi koettuja asioita ei käsitellä lainkaan. Kuvitellaan, että kyllä aika hoitaa vaikeat asiat. Kyllähän se hoitaa, mutta useimmiten meille epämieluisella tavalla.

Historian tarkastelussa voi vielä jotenkin onnistua esim. sotasyllisyyksikysymyksen kohdalla osoitettu epärehellisyys. Haluamme ehdottomasti olla syyttömiä syyllisiä. Presidentin ja tutkijoiden mukaan olemme syyttömiä sotiin, mutta silti olemme kansainvälisen sopimuksen ja lain mukaan syyllisiä. Olemme sitä myös sotasyllisinä tuomittujen tuomioiden purkamattomuuden vuoksi.

Syyllisyys ulottuu siihen, että yli 12 % maastamme nykyiseen pinta-alaamme verrattuna on vieraan vallan hallinnassa, emmekä edes yritä saada sitä takaisin.

Mikä voisi olla satavuotiaalle Suomelle paras lahja? Sata vuotta sitten Suomi saavutti

itsenäisyyden. Paras lahja olisi se, että Suomi olisi satavuotiaana itsenäinen ja kokonainen, henkisesti ja maantieteellisesti ehyt maa.

Parhaan lahjan saaminen edellyttää rehellisyyttä. Meidän on uskallettava katsoa historiaamme ja nykyhetkeämme sellaisina kuin ne ovat. Läheskään kaikki asiat, eivätkä kaikkien asiat, ole hyvin. Kaikki hyvin –silmiin ummistus on mahdoton yhdistelmä. Syyllinen-syytön on mahdoton yhdistelmä. Omat maat vieraan vallan hallussa on mahdoton yhdistelmä. Jatkuva epärehellisyys johtaa mahdottomaan tilanteeseen.

Suomen satavuotislahja voi olla poikkeava siten, että kerrankin lahjan saajana ei ole vain ylin valtionjohto, jota juhlietaan koko kansan puolesta. Saajana voi olla koko kansa. Eikö poliittinen johto valita palvelemaan kansaa ja täyttämään sen tarpeet mahdollisimman hyvin? Ei heitä valita juhlistaviksi, vaikka siinä samalla onkin tilaisuus olla juhlinnan kohteena.

Valtiojohtomme voi antaa koko kansalle parhaan satavuotislahjan lopettamalla vaikeamisen ja ryhtymällä dynaamisesti rakentamaan win-win –pohjaista mallia, joka palauttaa luottamuksen Suomen ja Venäjän välille. Luottamus on katalyytti, joka käynnistää voimaperäisen yhteistoiminnan, sillä potentiaalia maittemme välillä on lähes rajattomasti.

Miten sotasyllisyyden purkaminen ja pakkoluovutettujen alueitten palauttaminen palvelee koko kansaa? Eivätkö saajina olisi silloin pääasiassa karjalaiset? On aiheellista, että suurimmat menetykset kärsineet saavat asiallisen korvauksen eli vähintään omat alueensa takaisin.

Palautetun alueen jälleenrakentamisesta hyötyy koko kansa. Palautus on siten omalta osaltaan vahva katalyytti, joka käynnistää yksilö- ja yritystasolta lähtevän valtavan aktiiviteetin. Alueet laitetaan kuntoon ja siinä

samalla nousee nykyinen itäinen Suomi. Koko Suomen kansantalous nousee.

Tärkein on kuitenkin henkinen herääminen ja nousu. Olemme nyt alisteista vieraan herran pelossa elävää kansaa. Emme uskalla avoimesti kohdata globalisaation haasteita. Emme uskalla ajaa omia etujamme. Syyllisyyden taakan nostaminen ja omien etujen asiallinen edistäminen muuttaa meidät henkisesti asennoitumiseltamme täysin uuteen luokkaan.

Mielenkiintoista tässä Suomen satavuotislahjassa on se, että myös Venäjä hyötyy siitä. Suomen vaurastuminen, Karjalan jälleenrakentaminen, luottamustason nousu ja yhteistyön aito käynnistyminen tuovat Venäjälle rakenteellista kasvua, joka alkaa kumuloida kansantuloa.

Win-win tarkoittaa, että molemmat osapuolet voittavat. Venäjä havahtuu huomaamaan, miten edullista sille itselle on, että vieressä on dynaaminen, kasvuhakuinen yhteiskunta. Se havahtuu huomaamaan keskinäisen luottamuksen suuren voiman yhteistyöprojektien käynnistämiseksi.

Venäjä myöskin havahtuu huomaamaan, että oli sängen viisasta politiikkaa antaa Suomen itsenäistyä ja kasvaa. Ehkä myös viisaus sotien järjettömyyteen aukeaa. Miltä yhteistyö on paras pohja estää epäluolon ilmapiirin kasvaminen ja eskaloituminen kriisiksi.

Kokonainen Suomi, henkisesti vahva ja yksituumainen kansa, on paras lahja satavuotiaalle Suomelle. Voimme siten perustaa rehelliselle historiantutkimukselle pyhitetyn Historiallisen museon ja sen yhteyteen tiiviisti vaikeamisesta vapaan Uuden Suomen rakentamiseen tähtäävän instituutin. Otetaan oppi historiasta, mutta rakennetaan yhteiskunta tämän päivän ja tulevaisuuden suurimpien tarpeitten pohjalle.